

Iktatószám:

NAIH-7058-5/2022

Tárgy: határozat

HATÁROZAT

A **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság** (a továbbiakban: Hatóság) 2022. augusztus 31-én **hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást** indított a (székhelye:; a továbbiakban: Ügyfél) 2021. január 1. és 2022. június 24. közötti időszakban a „.....” **szolgáltatás** (a továbbiakban: Szolgáltatás) nyújtásával és elektronikus direkt marketing (a továbbiakban: EDM) folytatásával kapcsolatos adatkezelésével összefüggésben annak vizsgálatára, hogy a fenti adatkezelések megfelelnek-e a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679/EU rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) rendelkezéseinek. A Hatóság a fenti adatvédelmi hatósági eljárásban az alábbi döntéseket hozza:

I. A Hatóság **megállapítja**, hogy az Ügyfél nem adott megfelelő tájékoztatást az érintetteknek az EDM időtartamával kapcsolatban, valamint a külön konkrét hozzájárulás hiányára tekintettel az EDM adatkezelések Ügyfél által megjelölt jogalapja érvénytelen volt a vizsgált időszakban, ezzel az Ügyfél megsértette az általános adatvédelmi rendelet **6. cikk (1) bekezdését, 7. cikk (2) és (4) bekezdését, valamint 12. cikk (1) bekezdését.**

II. A Hatóság az általános adatvédelmi rendelet **58. cikk (2) bekezdés d) pontja** alapján **hivatalból utasítja** az Ügyfelet, hogy megfelelő tájékoztatást adjon az érintetteknek, akik az előfizetéssel automatikusan feliratkoztak az EDM-re konkrétan arról a tényről, hogy az előfizetéskor kapott tájékoztatással ellentétben az EDM-hez nem volt érvényes külön hozzájárulási lehetőségük, és az EDM-ről pontosan hogyan tudnak leiratkozni.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 61. § (6) bekezdése alapján a határozat megtámadására nyitva álló keresetindítási határidő lejártáig, illetve közigazgatási per indítása esetén a bíróság jogerős határozatáig a vitatott adatkezeléssel érintett adatok nem törölhetők, illetve nem semmisíthetők meg.

III. A Hatóság a fenti adatvédelmi jogsértések miatt az Ügyfelet **hivatalból**

**2 000 000 Ft, azaz kétfélmillió forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezi.

A II. pontban előírt kötelezettség teljesítését az Ügyfélnek a jelen határozattal szembeni **jogorvoslati határidő leteltét követő 30 napon belül** kell írásban – az azt alátámasztó bizonyítékok előterjesztésével együtt – igazolnia a Hatóság felé. Az EDM adatkezelést kizárólag a kifejezett és megfelelő tájékoztatáson alapuló, külön az EDM-hez adott hozzájárulást megadóknak tekintetében lehet folytatni.

Az III. pont szerinti bírságot a **jelen határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül** a Hatóság központosított bevételek beszedése célszámlolási forintszámlájára

(10032000-01040425-000000000 Központosított beszédési számla IBAN: HU83 1003 2000 0104 0425 0000 0000) javára kell megfizetni. Az összeg átutalásakor a „NAIH-7058/2022 BÍRS.” számra kell hivatkozni.

Ha az Ügyfél a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke a törvényes kamat, amely a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyezik meg.

A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése, illetve a fenti II. pont szerinti kötelezettség nem teljesítése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását.

A határozattal szemben közigazgatási úton jogorvoslatnak nincs helye, de az a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett keresetlevéllel közigazgatási perben megtámadható. A keresetlevelet a Hatósághoz kell benyújtani, elektronikusan¹, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a bíróságnak. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetlevélben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jog alá esik. A Fővárosi Törvényszék előtti eljárásban a jogi képviselő kötelező.

INDOKOLÁS

I. Az eljárás menete és a tényállás tisztázása

I.1. Az előzmény ügy

1.1. A Hatóság 2022. június 24-én hivatalból NAIH-6003/2022 számú előzmény hatósági ellenőrzést (a továbbiakban: Hatósági Ellenőrzés) indított az Ügyfél Szolgáltatás nyújtásával és EDM folytatásával kapcsolatos, 2021. és 2022. években végzett általános adatkezelési gyakorlatával összefüggésben.

1.2. A Hatóság a Hatósági Ellenőrzés során keletkezett iratokat az Infotv. 71. § (2) bekezdése alapján felhasználhatja a jelen eljárásban.

1.3. A Hatósági Ellenőrzés során a Hatóság megkeresésére az Ügyfél – az általa kért és kapott határidő-hosszabbítást követően a meghosszabbított határidőn belül – 2022. július 22-én érkezett, NAIH-6003-4/2022 számon érkeztetett válaszlevelében az alábbi, a döntés szempontjából releváns nyilatkozatokat tette:

(i) A Hatósági Ellenőrzés megindításának időpontjában hatályos állapot szerint az előfizető egy nyilatkozatot tett, melyben nyilatkozott az általános szerződési feltételekben (a továbbiakban: ÁSZF) foglaltak elfogadásáról, és amely nyilatkozatnak részét képezte az EDM-hez adott hozzájárulás is. Az Ügyfél a nyilatkozata szerint észlelte, hogy nem biztosította a nyereményjátékban való részvétel nélküli előfizetés lehetőségét, s erre tekintettel gyakorlatát megváltoztatta. Az Ügyfél a webes felületen (a továbbiakban: Weboldal) 2022. június 28. napján önálló checkbox-ot helyezett el. Ezzel egyidejűleg módosította az ÁSZF rendelkezéseit is, melyben egyértelműen választja szét az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) (b) bekezdése szerinti szerződés teljesítéséhez, illetve az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) (a) bekezdése szerinti

¹ A közigazgatási per kezdeményezésére a NAIH_K01 elnevezésű űrlap szolgál: [NAIH_K01 űrlap](#). (2019.09.16) Az űrlap az általános nyomtatványkitöltő program ([ÁNYK program](#)) alkalmazásával tölthető ki.

EDM email-ekhez kapcsolódó adatkezeléseket. Ennek alátámasztására az Ügyfél mellékelte a termékre vonatkozó ÁSZF módosított változatát.

(ii) A Weboldalon elérhető nyereményjáték 2022. február 24. napja és 2022. március 24. napja között zajlott. Az Ügyfél valamennyi megrendelőt szeretne volna a nyeremény lehetőségében részesíteni, így a nyereményjátékot az előfizetéssel összekapcsolta. Ezzel egyidejűleg az Ügyfél valamennyi EDM e-mailben biztosította a leiratkozás lehetőségét, illetve erre a személyes ügyfélfiókban is lehetőséget biztosít. Az Ügyfél észlelte, hogy nem biztosította a nyereményjátékban való részvétel nélküli előfizetés lehetőségét, s erre tekintettel gyakorlatát megváltoztatta. A jövőben az Ügyfél a nyereményjátékokban történő részvételt az előfizetéstől, mint adatkezeléstől egyértelműen elkülöníti, külön kezeli, és minden esetben egyértelműen biztosítja az érintett számára érintetti jogaik önálló gyakorlását

(iii) A Weboldalon elérhető nyereményjáték szabályzatában írt nyertes előfizetői képmásának és hangfelvételének közzétételre nem került sor, képet és hangfelvételt az Ügyfél nem készített.

(iv) Az Adatkezelő hírszolgáltató (hírügynökségi) tevékenységet végez (Főtevékenysége:). Az érintettek kifejezetten azért regisztrálnak a szolgáltatására, hogy a napi híreket, aktualitásokat napi rendszerességgel megkapják. A napi "hírlevelek" tehát lényegében nem a hagyományos értelemben vett, marketingcélú megkeresések, hanem hírösszefoglalók, azaz a szolgáltatás lényege. Az adatkezelés jogalapja e tekintetben az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1)(b) bekezdés szerinti szerződés teljesítése.

(v) Az EDM e-mailek ezzel szemben az Adatkezelő termékeit, szolgáltatásait népszerűsítik, így azok a napi hírösszefoglalóktól teljes mértékben eltérnek. Az adatkezelés jogalapja ezen esetben az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés (a) pontjában nevesített hozzájárulás. Az adatkezelő egyebekben minden hírlevélben biztosította a leiratkozás lehetőségét, illetve az ügyfélfiókban is van lehetőség a hírlevél-küldésről való leiratkozásra.

(vi) EDM e-mail azok számára kerül megküldésre, akik az adatkezelő valamely szolgáltatására regisztráltak vagy tőle valamely terméket vásároltak. Ez utóbbi esetben is regisztráció szükséges. A regisztrációhoz kapcsolódóan az adatkezelő általános adatkezelési tájékoztatója, illetve a termékre vonatkozó ÁSZF tartalmaz e tekintetben információt. Az Ügyfél az adatkezelési tájékoztatóját pontosította, illetve jelenleg már biztosítja a GDPR 7. cikke, az Európai Adatvédelmi Testület 5/2020. iránymutatása és a hatósági gyakorlat tükrében szükséges elkülönült hozzájárulást. A módosításokról az Ügyfél a honlapján, az ügyfélfiókban, illetve az EDM e-mailbe ágyazva külön is tájékoztatást nyújt.

(vii) A Hatósági Ellenőrzés időszakában az Ügyfél a feliratkozást valamely szolgáltatásának igénybevételéhez vagy termékének vásárlásához (illetve az ezekhez kapcsolódó regisztrációhoz) kötötte. Az Ügyfél ezt követően a leiratkozás időpontjáig küldte az érintettek számára a termékeire, szolgáltatásaira vonatkozó információkat. Ezzel egyidejűleg a leiratkozás lehetőségét valamennyi EDM e-mailben és az ügyfélfiókon keresztül biztosította. A fentiekben bemutatott módon az Ügyfél az automatikus feliratkozás rendszerét megszüntette, és ezt az ÁSZF-ben, valamint az adatkezelési tájékoztatóban is átvezette

(viii) Arra a kérdésre, hogy mi az oka azon eltérésnek, hogy a Weboldalon elérhető adatkezelési tájékoztató 10. sorszámú adatkezelésre vonatkozó rész („EDM küldés” címmel) azt írja, hogy az EDM adatkezelés időtartama a leiratkozásig vagy a felhasználó törlését követő 3 munkanapig tart, míg az ÁSZF szerint a felhasználó a regisztrációval

hozzájárul ahhoz, hogy az Ügyfél saját szolgáltatásainak információit, ajánlatait közvetlenül is megküldje a részére, mindaddig, amíg a felhasználó az üzenetről le nem iratkozik, az Ügyfél azt válaszolta, hogy hírösszefoglalók esetében az adatkezelés az előfizetés lejártával megszűnik. Hírlevelek esetében az adatkezelés a leiratkozással szűnik meg. Leiratkozás esetében a továbbiakban nem kerül az érintett számára hírlevél megküldésre. Tekintettel arra, hogy az ÁSZF ezen rendelkezése nem határozta meg pontosan az adatkezelést, így az Ügyfél ezt, illetve a kapcsolódó adatkezelési tájékoztatást pontosította.

(ix) Arra a kérdésre, hogy mi az oka azon eltérésnek, hogy az ÁSZF V.2. pontja szerint az előfizetés a felhasználónak a regisztráció során erre irányuló nyilatkozata esetén újul meg, míg a regisztrációs felület alján az apró betűs információ szerint a Szolgáltatáshoz a hozzáférést megújuló előfizetés biztosítja, és erre vonatkozó külön checkbox nem található, az Ügyfél azt válaszolta, hogy tekintettel arra, hogy az ÁSZF V.2. pontja pontatlanul fogalmaz, a megújulás szabályozását az Ügyfél módosította és valamennyi felületén ezzel összhangba hozta. A módosításról a fenti I.1.3.(vi) alpontban jelzett módon tájékoztatta az előfizetőket.

(x) A vizsgált időszakban ezer személy fizetett elő a Szolgáltatásra és ők jellemzően heti egy EDM e-mailt kaptak.

(xi) A fentiek alátámasztására az Ügyfél mellékelte a módosított ÁSZF-et, valamint a módosított adatkezelési tájékoztatót.

(xii) Az Ügyfél 2022 augusztusának első felében a marketing területéhez kapcsolódóan belső adatvédelmi képzést is szervez, illetve augusztus hónaptól kezdődően a beépített adatvédelem elvére figyelemmel valamennyi adatkezelését ismételtén áttekinti.

1.4. Mivel a tényállás tisztázása szempontjából fontos volt a vizsgált időszakban a módosítás előtti állapot feltárása, és a módosítások pontos időbeli elhatárolása, a Hatóság további tényállás tisztázó kérdéseket tett fel az Ügyfélnek. A Hatósági Ellenőrzés során a Hatóság megkeresésére az Ügyfél 2022. augusztus 16-án érkezett NAIH-6003-6/2022 számon érkeztetett válaszlevelében az alábbi, a döntés szempontjából releváns és korábban még nem részletezett nyilatkozatokat tette és pontosításokat jelezte:

(i) 2021. január 01. napja, illetve 2022. május 16. napja között a Szolgáltatásra történő előfizetés során a szolgáltatásra vonatkozó ÁSZF elfogadása az EDM-hez adott hozzájárulásnak is minősült, azaz csak egyszerre lehetett erről nyilatkozni.

(ii) Az Ügyfél 2022. május 17. napján a gyakorlatát átalakította. A változtatás célja az EDM adatkezeléshez nyújtandó önálló adatkezelési hozzájárulás megteremtése volt, ám a fejlesztés során az ÁSZF-hez és az EDM-hez nyújtott hozzájárulás szövege és a checkbox összecsúsztak, azaz nem megfelelően került implementálásra. Ekkortól tehát az adatkezelő 2022. június 27. napjáig (a 2022. június 24-i Hatósági Ellenőrzést elrendelő végzés Ügyfél általi kézhezvételéig) továbbra is egy checkbox-al kérte az ÁSZF elfogadását és az EDM-hez történő hozzájárulást. Ezt az egybemosódást az Ügyfél 2022. június 28-án szüntette meg, és azóta érhető el a módosított online rendszer. Ezt az Ügyfél az alábbi dokumentumokkal támasztotta alá:

- ÁSZF 2020.10.14.-2021.06.23
- ÁSZF 2021.06.24.-2022.05.17
- ÁSZF 2022.05.18.-2022.06.27
- Megrendelési folyamat
- Adatkezelési tájékoztató

- Checkbox képernyőmentés (2022.05.17. - 2022.06.28)

(iii) Nem volt arra lehetőség, hogy az előfizető a nyereményjáték szabályzatát ne fogadja el, illetve abból kimaradjon. A nyereményjátékban való részvételhez kapcsolódóan tiltakozni, abból kimaradni nem lehetett. Ezt az Ügyfél az alábbi dokumentumokkal támasztotta alá a korábbi ponthoz csatoltakon felül:

- Nyereményjáték szabályzat
- "Legyél előfizető" EDM

(iv) A vizsgált időszakban az ÁSZF 2022. május 17. napjáig nem tartalmazott az EDM e-mailekre vonatkozó rendelkezéseket. Az ÁSZF ugyanis kizárólag a szerződés teljesítéséhez szorosan kapcsolódó tartalmi "hírleveleket" szabályozta, amelyek ugyanakkor minden esetben tartalomajánlók. A Hatóság által a fenti I.1.3. (viii) pontban hivatkozott ÁSZF rendelkezés az ÁSZF azon változásával együtt került be az ÁSZF-be, amikor az Ügyfél a korábbiakban megjelöltek szerint az EDM hozzájárulást elkülönítve kívánta szabályozni, ám ez egy fejlesztési hiba miatt nem megfelelően került implementálásra.

(v) Amennyiben az érintett felhasználó a teljes profilját törli, abban az esetben az Ügyfél minden adatot töröl. Mivel ebbe az e-mail cím is beletartozik, így további EDM üzenet nem kerül megküldésre.

(vi) Ugyanolyan betűmérettel, jól beazonosítható módon kerül feltüntetésre a megújulás, illetve a lemondás is. Az Ügyfél a hatósági ellenőrzés megindítását követően a szöveget pontosította.

1.5. Az Ügyfél a fenti I.1.3. pontban részletezett válaszai alapján a Hatósági Ellenőrzés során elismerte, hogy adatvédelmi jogilag nem volt megfelelő a gyakorlata, így azon változtatott. A Hatóság hivatalbóli adatvédelmi hatósági eljárása a jogsértés és jogkövetkezményének megállapítása érdekében a Hatóság kötelezettsége. A jelen adatvédelmi hatósági eljárás célja a 2021. január 1. és a Hatósági Ellenőrzés megindítása (2022. június 24.) közötti időszak adatkezelésének minősítése, azonban a jogkövetkezmények meghatározása során a Hatóság figyelembe veszi az eljárás ideje alatt az Ügyfél által megvalósított adatkezelési változtatásokat.

1.6. A fentiekre tekintettel a Hatóság általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 101. § (1) bekezdés a) pontja alapján lezárta a Hatósági Ellenőrzést, és hivatalból megindította a jelen adatvédelmi hatósági eljárást a fejlécben jelzett tárgyban.

I.2. A jelen adatvédelmi hatósági eljárás

2.1. A jelen adatvédelmi hatósági eljárásban a Hatóság megkeresésére az Ügyfél 2022. szeptember 12-én érkezett, NAIH-7058-2/2022 számon érkeztetett válaszelevelében az alábbi, a döntés szempontjából releváns nyilatkozatokat tette:

(i) Az Ügyfél fenntartja a Hatósági Ellenőrzés során tett nyilatkozatait.

(ii) Az Ügyfél kéri figyelembe venni, hogy a Hatósági ellenőrzés megindítását követően az adatkezelési gyakorlatát felülvizsgálta és átalakította, a megfelelési hiányosságait megszüntette és mindent megtett ezek következményeinek enyhítése céljából, és folyamatosan figyeli az adatvédelmi megfelelést. Ennek keretében módosította és mellékelte az ÁSZF-ét, az adatkezelési tájékoztatását, valamint a képernyőmentést az új

elkülönült checkbox-okról a Weboldalon. Az Ügyfél álláspontja szerint az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontja szerinti jogos érdek jogalap is fennállhatott volna az EDM adatkezelésre az általános adatvédelmi rendelet (47) preambulumbekkezdése alapján. Az Ügyfél álláspontja szerint továbbá a hiányosságok gondatlan és nem szándékos magatartás eredményei voltak, és a Hatóság korábban nem állapított meg az Ügyféllel szemben jogsértést, valamint az eljárás során az Ügyfél fokozott mértékben együttműködött a jogsértés feltárásában és orvoslásában, amely a jogsértésnek az érintettekre gyakorolt hatását jelentősen mérsékelte. Ezen kívül az Ügyfél kérte figyelembe venni, hogy különleges kategóriába tartozó vagy bűnügyi adat kezelése nem történt. Az Ügyfél mellékelte továbbá az érintetteknek a tájékoztatás változásáról szóló általános értesítés szövegét.

(iii) Az Ügyfél a 2021. évben milliárd Ft árbevételt ért el.

2.2. Az Ügyfél 2022. szeptember 30-án ePapíron küldött tájékoztatása szerint az Ügyfélnél 2022. szeptember 28. napján 10:30-12:30-ig terjedő időtartamban belső képzés zajlott az alábbi témakörökben:

- (i) A képzés előzménye: NAIH vizsgálat és annak pontos háttere
- (ii) Adatkezelési feladatok és felelősségi körök az adatkezelő szervezetén belül
- (iii) A normatív szabályozás szerepe, jogforrások, esetjog
- (iv) Az adatvédelmi alapelvek és jogalapok szerepe
- (v) Kiemelt jogalapok: hozzájárulás és jogos érdek, alkalmazási feltételek példákkal
- (vi) Hírlevélküldés, nyereményjátékok adatvédelmi aspektusai
- (vii) Jogesetek és az adatkezelő működésével kapcsolatos példák, gyakorlati esetek
- (viii) Érintetti jogok és azok elősegítése

2.3. Az Ákr. 76. §-a alapján nem merült fel olyan bizonyíték vagy nyilatkozat a Hatósági Ellenőrzés és a jelen ügy során, amely nem az Ügyféltől származna, így a Hatóság az Ügyfél ismételt nyilatkozattételre történő felhívása nélkül lezárta a bizonyítást.

II. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi rendelkezések

Az általános adatvédelmi rendelet 2. cikk (1) bekezdése szerint az általános adatvédelmi rendeletet kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak az adatoknak a nem automatizált kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 1. pontja alapján „személyes adat” azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ, többek között az online azonosító is.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 2. pontja alapján „adatkezelés” a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely

művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 4. pontja alapján „profilalkotás” személyes adatok automatizált kezelésének bármely olyan formája, amelynek során a személyes adatokat valamely természetes személyhez fűződő bizonyos személyes jellemzők értékelésére, különösen a munkahelyi teljesítményhez, gazdasági helyzethez, egészségi állapothoz, személyes preferenciákhoz, érdeklődéshez, megbízhatósághoz, viselkedéshez, tartózkodási helyhez vagy mozgáshoz kapcsolódó jellemzők elemzésére vagy előrejelzésére használják.

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 7. pontja alapján „adatkezelő” az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza. Ha az adatkezelés céljait és eszközeit az uniós vagy a tagállami jog határozza meg, az adatkezelőt vagy az adatkezelő kijelölésére vonatkozó különös szempontokat az uniós vagy a tagállami jog is meghatározhatja

Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 11. pontja alapján „az érintett hozzájárulása” az érintett akaratának önkéntes, konkrét és megfelelő tájékoztatáson alapuló és egyértelmű kinyilvánítása, amellyel az érintett nyilatkozik vagy a megerősítést félreérthetetlenül kifejező cselekedet útján jelzi, hogy beleegyezését adja az őt érintő személyes adatok kezeléséhez.

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés a) pontja szerint jogszerű lehet a személyes adatok kezelése, ha az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez.

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontja szerint jogszerű lehet a személyes adatok kezelése, ha az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.

Az általános adatvédelmi rendelet (47) preambulumbekkezdése szerint az adatkezelő – ideértve azt az adatkezelőt is, akivel a személyes adatokat közölhetik – vagy valamely harmadik fél jogos érdeke jogalapot teremthet az adatkezelésre, feltéve hogy az érintett érdekei, alapvető jogai és szabadságai nem élveznek elsőbbséget, figyelembe véve az adatkezelővel való kapcsolata alapján az érintett észszerű elvárásait. Az ilyen jogos érdekről lehet szó például olyankor, amikor releváns és megfelelő kapcsolat áll fenn az érintett és az adatkezelő között, például olyan esetekben, amikor az érintett az adatkezelő ügyfele vagy annak alkalmazásában áll. A jogos érdek fennállásának megállapításához mindenképpen körültekintően meg kell vizsgálni többek között azt, hogy az érintett a személyes adatok gyűjtésének időpontjában és azzal összefüggésben számíthat-e észszerűen arra, hogy adatkezelésre az adott célból kerülhet sor. Az érintett érdekei és alapvető jogai elsőbbséget élvezhetnek az adatkezelő érdekével szemben, ha a személyes adatokat olyan körülmények között kezelik, amelyek közepette az érintettek nem számítanak további adatkezelésre. Mivel a jogalkotó feladata, hogy jogszabályban határozza meg, hogy a közhatalmi szervek milyen jogalapon kezelhetik személyes adatokat, az adatkezelő jogszerű érdekét alátámasztó jogalapot nem lehet alkalmazni, a közhatalmi szervek által feladataik ellátása során végzett adatkezelésre. Személyes adatoknak a csalások megelőzése céljából feltétlenül szükséges kezelése szintén az érintett adatkezelő jogos érdekének minősül. Személyes adatok közvetlen üzletszerzési célú kezelése szintén jogos érdeken alapulónak tekinthető.

Az általános adatvédelmi rendelet 7. cikk (2) bekezdése alapján ha az érintett hozzájárulását olyan írásbeli nyilatkozat keretében adja meg, amely más ügyekre is vonatkozik, a hozzájárulás iránti kérelmet ezektől a más ügyektől egyértelműen megkülönböztethető módon kell előadni, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világos és egyszerű nyelvezettel. Az érintett hozzájárulását tartalmazó ilyen nyilatkozat bármely olyan része, amely sérti e rendeletet, kötelező erővel nem bír.

Az általános adatvédelmi rendelet 7. cikk (4) bekezdése alapján annak megállapítása során, hogy a hozzájárulás önkéntes-e, a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venni azt a tényt, egyebek mellett, hogy a szerződés teljesítésének – beleértve a szolgáltatások nyújtását is – feltételül szabták-e az olyan személyes adatok kezeléséhez való hozzájárulást, amelyek nem szükségesek a szerződés teljesítéséhez.

Az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (1) bekezdése alapján az adatkezelő megfelelő intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy az érintett részére a személyes adatok kezelésére vonatkozó, a 13. illetve 14. cikkben említett valamennyi információt és a 15–22. és 34. cikk szerinti minden egyes tájékoztatást tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világosan és közérthetően megfogalmazva nyújtsa, különösen a gyermekeknek címzett bármely információ esetében.

Az általános adatvédelmi rendelet 13. cikk (1) és (2) bekezdése alapján ha a személyes adatokat az érintettől szerezték meg, az adatkezelő az érintett rendelkezésére bocsátja a következő információkat:

- a) az adatkezelőnek és – ha van ilyen – az adatkezelő képviselőjének a kiléte és elérhetőségei;
- b) az adatvédelmi tisztviselő elérhetőségei, ha van ilyen;
- c) a személyes adatok tervezett kezelésének célja, valamint az adatkezelés jogalapja;
- d) az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdésének f) pontján alapuló adatkezelés esetén, az adatkezelő vagy harmadik fél jogos érdekei;
- e) adott esetben a személyes adatok címzettjei, illetve a címzettek kategóriái, ha van ilyen;
- f) adott esetben annak ténye, hogy az adatkezelő harmadik országba vagy nemzetközi szervezet részére kívánja továbbítani a személyes adatokat, továbbá a Bizottság megfelelőségi határozatának léte vagy annak hiánya, vagy az általános adatvédelmi rendelet 46. cikkben, a 47. cikkben vagy a 49. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett adattovábbítás esetén a megfelelő és alkalmas garanciák megjelölése, valamint az azok másolatának megszerzésére szolgáló módokra vagy az azok elérhetőségére való hivatkozás;
- g) a személyes adatok tárolásának időtartamáról, vagy ha ez nem lehetséges, ezen időtartam meghatározásának szempontjairól;
- h) az érintett azon jogáról, hogy kérelmezheti az adatkezelőtől a rá vonatkozó személyes adatokhoz való hozzáférést, azok helyesbítését, törlését vagy kezelésének korlátozását, és tiltakozhat az ilyen személyes adatok kezelése ellen, valamint az érintett adathordozhatósághoz való jogáról;
- i) az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdésének a) pontján vagy a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontján alapuló adatkezelés esetén a hozzájárulás bármely időpontban

történő visszavonásához való jog, amely nem érinti a visszavonás előtt a hozzájárulás alapján végrehajtott adatkezelés jogszerűségét;

j) a felügyeleti hatósághoz címzett panasz benyújtásának jogáról;

k) arról, hogy a személyes adat szolgáltatása jogszabályon vagy szerződéses kötelezettségen alapul vagy szerződés kötésének előfeltétele-e, valamint hogy az érintett köteles-e a személyes adatokat megadni, továbbá hogy milyen lehetséges következményeikkel járhat az adatszolgáltatás elmaradása;

l) az általános adatvédelmi rendelet 22. cikk (1) és (4) bekezdésében említett automatizált döntéshozatal ténye, ideértve a profilalkotást is, valamint legalább ezekben az esetekben az alkalmazott logikára és arra vonatkozóan érthető információk, hogy az ilyen adatkezelés milyen jelentőséggel, és az érintettre nézve milyen várható következményekkel bír.

Az általános adatvédelmi rendelet 13. cikk (4) bekezdése alapján a 13. cikk (1)–(3) bekezdését nem kell alkalmazni, ha és amilyen mértékben az érintett már rendelkezik az információkkal.

Az általános adatvédelmi rendelet 26. cikk (3) bekezdése alapján az érintett az (1) bekezdésben említett megállapodás feltételeitől függetlenül mindegyik adatkezelő vonatkozásában és mindegyik adatkezelővel szemben gyakorolhatja az e rendelet szerinti jogait.

Az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó adatkezelésre az Infotv. 2. § (2) bekezdése szerint az általános adatvédelmi rendeletet az ott megjelölt rendelkezésekben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

Az Infotv. 60. § (1) bekezdése alapján a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülése érdekében a Hatóság az érintett erre irányuló kérelmére adatvédelmi hatósági eljárást indít és hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indíthat.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdés a) pontja szerint az adatvédelmi hatósági eljárásban hozott határozatában a Hatóság az Infotv. 2. § (2) bekezdésében meghatározott adatkezelési műveletekkel összefüggésben az általános adatvédelmi rendeletben meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja.

Az Infotv. 71. § (2) bekezdése alapján a Hatóság az eljárásai során jogszerűen megszerzett iratot, adatot vagy egyéb bizonyítási eszközt más eljárásában felhasználhatja.

Az Infotv. 75/A. §-a alapján a Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2)–(6) bekezdésében foglalt hatásköreit az arányosság elvének figyelembevételével gyakorolja, különösen azzal, hogy a személyes adatok kezelésére vonatkozó – jogszabályban vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott – előírások első alkalommal történő megsértése esetén a jogsértés orvoslása iránt – az általános adatvédelmi rendelet 58. cikkével összhangban – elsősorban az adatkezelő vagy adatfeldolgozó figyelmeztetésével intézkedik.

Az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján a Hatóság utasítja az adatkezelőt vagy az adatfeldolgozót, hogy adatkezelési műveleteit – adott esetben meghatározott módon és meghatározott időn belül – hozza összhangba e rendelet rendelkezéseivel.

Az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés i) pontja alapján a Hatóság a 83. cikknek megfelelően közigazgatási bírságot szab ki, az adott eset körülményeitől függően az e bekezdésben említett intézkedéseken túlmenően vagy azok helyett.

Az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (1) bekezdése alapján valamennyi felügyeleti hatóság biztosítja, hogy e rendeletnek a (4), (5), (6) bekezdésben említett megsértése miatt az e cikk alapján kiszabott közigazgatási bírságok minden egyes esetben hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek.

Az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdése szerint a közigazgatási bírságokat az adott eset körülményeitől függően az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdésének a)–h) és j) pontjában említett intézkedések mellett vagy helyett kell kiszabni. Annak eldöntésekor, hogy szükség van-e közigazgatási bírság kiszabására, illetve a közigazgatási bírság összegének megállapításakor minden egyes esetben kellőképpen figyelembe kell venni a következőket:

- a) a jogsértés jellege, súlyossága és időtartama, figyelembe véve a szóban forgó adatkezelés jellegét, körét vagy célját, továbbá azon érintettek száma, akiket a jogsértés érint, valamint az általuk elszenvedett kár mértéke;
- b) a jogsértés szándékos vagy gondatlan jellege;
- c) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó részéről az érintettek által elszenvedett kár enyhítése érdekében tett bármely intézkedés;
- d) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó felelősségének mértéke, figyelembe véve az általa az általános adatvédelmi rendelet 25. és 32. cikk alapján fogantatosított technikai és szervezési intézkedéseket;
- e) az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó által korábban elkövetett releváns jogsértések;
- f) a felügyeleti hatósággal a jogsértés orvoslása és a jogsértés esetlegesen negatív hatásainak enyhítése érdekében folytatott együttműködés mértéke;
- g) a jogsértés által érintett személyes adatok kategóriái;
- h) az, ahogyan a felügyeleti hatóság tudomást szerzett a jogsértésről, különös tekintettel arra, hogy az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó jelentette-e be a jogsértést, és ha igen, milyen részletességgel;
- i) ha az érintett adatkezelővel vagy adatfeldolgozóval szemben korábban – ugyanabban a tárgyban – elrendelték az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdésében említett intézkedések valamelyikét, a szóban forgó intézkedéseknek való megfelelés;
- j) az, hogy az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó tartotta-e magát az általános adatvédelmi rendelet 40. cikk szerinti jóváhagyott magatartási kódexekhez vagy az általános adatvédelmi rendelet 42. cikk szerinti jóváhagyott tanúsítási mechanizmusokhoz; valamint
- k) az eset körülményei szempontjából releváns egyéb súlyosbító vagy enyhítő tényezők, például a jogsértés közvetlen vagy közvetett következményeként szerzett pénzügyi haszon vagy elkerült veszteség.

Az általános adatvédelmi rendelet eltérő rendelkezése hiányában az adatvédelmi hatósági eljárásra az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni az Infotv.-ben meghatározott eltérésekkel.

III. Döntés

III.1. A 2021. január 1. és 2022. május 17. közötti adatkezelés

1.1. A Weboldalon a Szolgáltatására történő online regisztráció esetén a feltárt tényállás és az Ügyfél kifejezett nyilatkozatai alapján minden előfizető automatikusan az EDM-re is feliratkozott. A Weboldalon egy checkbox szolgált a Szolgáltatás ÁSZF-ének elfogadására (amely az előfizetés feltétele) és az EDM-re történő feliratkozásra. A regisztráció idején nem volt lehetőség csak a Szolgáltatásra regisztrálni a Weboldalon keresztül az EDM-re történő feliratkozás nélkül.

1.2. Az ÁSZF nem tartalmazott rendelkezést az EDM-ről.

1.3. A NAIH-6003-6/2022 számú irathoz mellékelt, a vizsgát időszakra vonatkozó adatkezelési tájékoztatás 15. oldala szerinti táblázat alapján az adatkezelés jogalapja az érintett hozzájárulása volt, és ezt nyilatkozta az Ügyfél is az eljárás során a fenti I.1.3.(v) pontban írtak szerint. A Hatóság az Ügyfél azon nyilatkozatát, miszerint akár jogos érdek is fennállhatott volna, az alábbi okokból nem tartotta relevánsnak a tényállás tisztázása során. Az adatkezelés jogalapját az adatkezelők kötelesek előre eldönteni, az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés f) pontja szerinti mérlegelést a jogos érdek és az érintetti jogok között megtenni és dokumentálni, és erről és – többek között – a tiltakozási jogról az érintetteket megfelelően tájékoztatni. Mindezek hiányában utólagosan a jogalap módosítása általában és jelen esetben is tisztességtelen adatkezelés lenne az érintettek felé, továbbá az érdekmérlegelés a fenti körülmények figyelembevételével nem vezetne pozitív eredményre, így a jogos érdek jogalap nem állhat fenn. Nem az érintett és nem is a Hatóság feladata a megfelelő jogalap azonosítása az adatkezelés megkezdését megelőzően, ez a beépített és alapértelmezett adatkezelés elvéből adódóan az adatkezelő kizárólagos felelőssége. Emiatt a Hatóság csak azt vizsgálta a jelen ügyben is, hogy az Ügyfél által az érintettek felé megjelölt hozzájárulásos jogalap érvényes volt-e.

1.4. Az NAIH-6003-6/2022 számú irathoz mellékelt, a vizsgát időszakra vonatkozó adatkezelési tájékoztatás 18. oldala szerinti táblázat alapján az adatkezelés időtartama a hozzájárulás visszavonásáig tart. Ehhez képest az Ügyfél nyilatkozata szerint a Szolgáltatás lemondása automatikusan az EDM adatkezelést is megszünteti az EDM hozzájárulás külön visszavonása nélkül. Az EDM hozzájárulás bármikor visszavonható volt a Szolgáltatással kapcsolatos online fiók beállításokban.

1.5. Az adatkezelési tájékoztatás nem jelölte meg, hogy lenne olyan lehetőség, hogy a Szolgáltatásra történő regisztráció mellett az EDM-re nem iratkozik fel az érintett.

1.6. A Szolgáltatás feliratkozási 2022. február 24. napja és 2022. március 24. automatikusan részt vettek egy nyereményjátékban is, azonban az ott leírt többlet adatkezelés (képmás és hangfelvétel) nem valósult meg, és a nyereményjáték már lezárult.

III.2. A 2022. május 18. és 2022. június 24. közötti adatkezelés

2.1. Az Ügyfél I.1.4.(ii) pont szerinti nyilatkozata alapján az Ügyfél a 2022. május 17-ét követő időszakban át kívánta alakítani a hozzájárulás megadását az EDM-hez, azonban ez a gyakorlatban nem valósult meg.

2.2. A Hatóság a ténylegesen megvalósult és az érintettek számára a tájékoztatóban megjelölt adatkezeléseket vizsgálja, a valóságban nem megvalósult adatkezeléseket nem. Így a fentiek ellenére mivel a Weboldalon az EDM hozzájárulás a gyakorlatban továbbra is változatlanul csak az ÁSZF elfogadásával együtt volt megadható, e tekintetben a 2022. május 18. és 2022. június 24. közötti és az azt megelőző időszak között a döntést befolyásoló érdemi különbség nem volt.

2.3. Az ÁSZF 2022. május 18-tól tartalmazott rendelkezést az EDM-el kapcsolatban, azonban ezen információ az I.1.3.(viii) és I.1.4.(iv) pontokban leírtak alapján nem volt egyértelmű és nem volt teljesen összhangban az adatkezelési tájékoztatóval, így az adatkezelés időtartama vonatkozásában továbbra sem felelt meg a világos és megfelelő tájékoztatás követelményének. A jogi megfeleléshez az EDM-el összefüggő adatkezelési gyakorlata alapvető módosításának szükségességét az Ügyfél a fenti I.1.3. pontban részletezett válaszai alapján a Hatóság felhívásának hatására elismerte, és a gyakorlatát a honlapján is látható módon módosította 2022. június 24-ét követően, azonban ez a korábbi évek jogsértésének tényét nem befolyásolja. E szempontból nem releváns, hogy az Ügyfél honlapjára a fenti I.1.4.(ii) pontban írt nyilatkozata szerint technikai okból nem kikerült ÁSZF-jében mit írt, mivel az tényleges implementáció hiányában nem volt érzékelhető a valóságban, és csak a vizsgált időszak kis részét érintette (kb. egy hónapot a másfél évből). Mivel az ÁSZF 2022. május 18-tól alkalmazott módosítása sem javított a korábbi időszak szerinti tájékoztatás átláthatóságán és pontosságán, a tájékoztatás tekintetében a 2022. május 18. és 2022. június 24. közötti és az azt megelőző 2021. január 1. és 2022. május 17. közötti időszak között a döntést befolyásoló érdemi különbség nem volt, így arra értelemszerűen alkalmazandóak a fenti III.1. pontban írtak.

2.4. A fentiek miatt a Hatóság a döntésében egységesen kezelte a 2021. január 1. és 2022. május 17. közötti valamint a 2022. május 18. és 2022. június 24. közötti időszakot, mivel a döntést érdemben befolyásoló különbség nem volt. Az indokolásban szükség szerint a Hatóság megjelöli azon megállapításokat, amelyek nem a teljes időszakra vonatkoznak.

III.3. A tájékoztatás a teljes vizsgált időszakban

3.1. Az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (1) bekezdése szerint az Ügyfél – mint a vizsgált adatkezelésért felelős adatkezelő – kötelezettsége megfelelő intézkedéseket hozni annak érdekében, hogy az érintettek részére a személyes adatok kezelésére vonatkozó, a 13. és 14. cikkben említett valamennyi információt és a 15–22. és 34. cikk szerinti minden egyes tájékoztatást tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világosan és közérthetően megfogalmazva nyújtsa.

3.2. A megfelelő tájékoztatás rendszere az általános adatvédelmi rendeletben azt szolgálja, hogy az érintett tudatában lehessen annak, hogy mely személyes adatait, mely adatkezelő és mely célból, meddig fogja kezelni. Ez elengedhetetlen ahhoz, hogy olyan helyzetben legyen, hogy érintetti jogait érdemben gyakorolni tudja.

3.3. Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés a) pontjára alapított adatkezelés esetén az általános adatvédelmi rendelet 4. cikk 11. pontja alapján nemcsak az adatkezelés megkezdése, hanem a hozzájárulás megszerzése előtt köteles az adatkezelő olyan tájékoztatást nyújtani, amely alapján tájékozott hozzájárulás adható, amely nem lehetséges a fenti 3.2. pontban írt alapinformációk bármelyikének hiányában.

3.4. Az általános adatvédelmi rendelet szerinti érintetti hozzájárulás jogalappal kapcsolatban fontos hangsúlyozni, hogy az nem arra szolgál, hogy az adatkezelő egyéb jogszabályi feltételektől függetlenül általános felhatalmazásként alkalmazza azt. Az adatkezeléshez történő érintetti hozzájárulás csak akkor lehet érvényes, ha azt az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés a) pont megfogalmazása szerint konkrét cél(ok)ra – célonként külön megadhatóan – szerzik be, és előtte megfelelő tájékoztatást nyújtanak, amely olyan helyzetbe hozza az érintettet, hogy megfelelő döntést tudjon hozni a hozzájárulás megadásáról, és megfelel az általános adatvédelmi rendeletben előírt valamennyi egyéb

érvényességi követelménynek. Az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (1) bekezdése szerint az adatkezelőnek az érintett számára olyan segítséget kell nyújtania, hogy az minden érintetti jogát tájékozottan tudja gyakorolni.

3.5. A tájékoztatási kötelezettség a fentiekben is kifejtettek szerint nem pusztán „lepapírozási” kötelezettséget jelent az általános adatvédelmi rendeletben. Mind a preambulumban² foglaltak, mind az általános adatvédelmi rendelet cikkei eredmény elérését írják elő az adatkezelő kötelezettségeinek meghatározásakor, nem csak egy meghatározott minimális erőfeszítés igazolását az adatkezelő részéről. A tájékoztatás célja, hogy olyan helyzetbe hozza az érintettet, hogy az megfelelő döntési helyzetben legyen az adatkezeléssel és érintetti jogai gyakorlásával kapcsolatban. Ennek része az is, hogy pontosan mikor, milyen feltételek mellett szűnik meg az EDM-el összefüggő, érintetti hozzájárulásra alapított adatkezelés.

3.6. Minden esetben könnyen visszavonható volt az EDM hozzájárulás, azonban ez csak nem súlyosbítja az Ügyfél jogszerűtlenségét, de a hozzájárulást önmagában nem teszi érvényessé a többi feltétele nem teljesülése ellenére.

3.7. A fentiek miatt megállapítható, hogy a vizsgált időszakban az Ügyfél által az EDM-el kapcsolatban folytatott személyes adat kezelésének időtartamáról nyújtott tájékoztatás megsértette az általános adatvédelmi rendelet 12. cikk (1) bekezdését, mivel nem volt kellően világos és egyértelmű az adatkezelés időtartama tekintetében, 2022. május 18. és 2022. június 24. között pedig ezen felül ellentmondásos volt az ÁSZF vonatkozásában.

III.4. Az EDM-el kapcsolatos adatkezelés jogszerűsége a vizsgált időszakban

4.1. A fenti III.1.3. pontban kifejtettek alapján a Hatóság az EDM-el kapcsolatos adatkezelés vonatkozásában csak az Ügyfél által a tájékoztatóban megjelölt hozzájárulás jogalapot vizsgálta. A megfelelő tájékoztatás hiányában főszabály szerint a hozzájárulásra alapított adatkezelés önmagában jogszerűtlen. Ezt támasztja alá az Európai Adatvédelmi Testület 5/2020 iránymutatásának³ (a továbbiakban: 5/2020 Iránymutatás) 62. bekezdése is. Eszerint ha az adatkezelő nem biztosít hozzáférhető tájékoztatást, a felhasználónak az adatok feletti rendelkezése látszólagossá válik, és a hozzájárulás az adatkezelés érvénytelen alapjává válik. A könnyen hozzáférhetőség alapvető követelményét erősíti meg az 5/2020 Iránymutatás 66. és 67. bekezdése is. A hozzájárulással kapcsolatos tájékoztatással kapcsolatban az 5/2020 Iránymutatás 63. bekezdése is kiemeli, hogy a tájékoztatáson alapuló hozzájárulásra vonatkozó követelmények betartása elmaradásának az a következménye, hogy a hozzájárulás érvénytelen lesz, és az adatkezelő megsértheti az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkét.

4.2. Az 5/2020 Iránymutatás 64. bekezdése alapján ahhoz, hogy a hozzájárulás tájékoztatáson alapuló legyen, tájékoztatni kell az érintettet bizonyos kulcsfontosságú elemekről. Ezért az Európai Adatvédelmi Testület úgy véli, hogy az érvényes hozzájáruláshoz legalább a következő információkra van szükség:

² Például általános adatvédelmi rendelet (39) preambulumbekkezdés eleje: „A személyes adatok kezelésének jogszerűnek és tisztességesnek kell lennie. A természetes személyek számára átláthatónak kell lennie, hogy a rájuk vonatkozó személyes adataikat hogyan gyűjtik, használják fel, azokba hogy tekintenek bele vagy milyen egyéb módon kezelik, valamint azzal összefüggésben, hogy a személyes adatokat milyen mértékben kezelik vagy fogják kezelni. [...]”

³ Az Európai Adatvédelmi Testület 5/2020 számú Iránymutatása az (EU) 2016/679 rendelet szerinti hozzájárulásról: https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_guidelines_202005_consent_hu.pdf

- (i) az adatkezelő kiléte – ez jelen esetben teljesült;
- (ii) mindegyik olyan adatkezelési művelet célja, amelyhez hozzájárulást kérnek – ez teljesült, de az EDM célhoz csak a Szolgáltatás nyújtásának feltételét képező ÁSZF elfogadásával együtt lehetett hozzájárulni;
- (iii) milyen típusú adatok gyűjtésére és felhasználására kerül sor – ez teljesült, az adatkezelési tájékoztató szerint csak az email cím kezelése történt;
- (iv) a hozzájárulás visszavonásához való jog létezése – ez teljesült;
- (v) adott esetben az adatok automatizált döntéshozatal céljából történő felhasználására vonatkozó tájékoztatás a 22. cikk (2) bekezdése c) pontjának megfelelően – ez jelen esetben nem releváns;
- (vi) az adattovábbításoknak a megfelelőségi határozat és a 46. cikkben ismertetett megfelelő garanciák hiányából fakadó lehetséges kockázatai – ez jelen esetben nem releváns.

4.3. A fenti lista végén is kifejezetten jelzi az Európai Adatvédelmi Testület, hogy az az általános adatvédelmi rendelet 13. cikke alapján csak minimum követelmény, de ezen felül minden olyan információ megadása szükséges, amely fontos lehet egy tipikus érintett döntésénél, mint például az adatkezelés időtartama EDM esetén. Az érintettek tipikusan számos, általuk fejből nehezen követhető mennyiségű hírlevélre iratkoznak fel életük során. Az EDM alapján történő email küldés megszűnése a Szolgáltatás megszűnése (a Szolgáltatáshoz kapcsolódó fiók törlése) fontos információ lehet az érintetteknek.

4.4. Fontos a megfelelő jogalap megválasztása és annak a feltételeinek teljesítése. A jelen ügyben az EDM adatkezelés időtartamával kapcsolatos, fenti III.1.4. és III.2.3. pontokban részletezett tájékoztatás problémák önmagukban más tényállási elemek hiányában nem eredményeznék a jogalap érvénytelenségét a konkrét esetben, azonban a Hatóság az összes körülményt együtt vizsgálta, és ezt is figyelembe vette a döntésénél.

4.5. Mind az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti jogszabályszoveg („egy vagy több konkrét célból”), mind az általános adatvédelmi rendelet 7. cikk (2) bekezdése szerinti más ügyektől megkülönböztetés előírása alapján jogszabályba ütköző, ha a hozzájárulás nem adható meg külön-külön a Szolgáltatás igénybevételéhez szükséges ÁSZF-hez és az EDM-hez. A vizsgált időszakban az Ügyfél ezt a feltételt nem teljesítette, így a vizsgált időszakban előfizető ... ezer érintett esetén az EDM-hez adott hozzájárulás érvénytelen volt, ez alapján az email cím EDM küldésre történő kezelése jogellenes volt heti rendszerességgel. Nem változtatja meg a hozzájárulás fent részletezett érvényességi feltételét az, hogy az érintettek az EDM-el szemben utólag tiltakozhattak volna, vagy a hozzájárulást a Szolgáltatáshoz kapcsolódó online fiókban később visszavonhatták.

4.6. Az 5/2020 Iránymutatás 26. bekezdése szerint „Az általános adatvédelmi rendelet 7. cikkének (4) bekezdése kimondja többek között azt, hogy kifejezetten nem kívánatosnak tekintendő az a helyzet, amelyben a hozzájárulást a szerződési feltételek elfogadásához „kapcsolják” vagy valamely szerződés, illetve szolgáltatás teljesítésének „feltételéül szabják” az olyan személyes adatok kezeléséhez való hozzájárulást, amelyek nem szükségesek a szerződés vagy a szolgáltatás teljesítéséhez. Ha hozzájárulást ilyen helyzetben adják, nem tekinthető önkéntesnek ((43) preambulumbekzdés). A 7. cikk (4) bekezdése annak biztosítására törekszik, hogy a személyes adatok kezelésének célját ne rejtse olyan szolgáltatásra irányuló szerződés rendelkezésbe, és ne kapcsolják olyan szolgáltatásra

irányuló szerződés rendelkezéséhez, amely szolgáltatáshoz ezek a személyes adatok nem szükségesek. Az általános adatvédelmi rendelet ezáltal biztosítja, hogy a személyes adatok kezelése, amelyhez hozzájárulást kérnek, ne váljon közvetlenül vagy közvetve a szerződés ellenszolgáltatásává. A személyes adatok jogszerű kezelésének két jogalapja, azaz a hozzájárulás és a szerződés nem egyesíthető és nem homályosíthatja egyik a másikat.”.

4.7. A jelen ügyben a vizsgált időszakban az EDM-re feliratkozás elválaszthatatlan összekötése az Ügyfél online szolgáltatására történő előfizetéshez ellentétes az 5/2020 Iránymutatás 26. bekezdésében kifejtett tiltással, és az általános adatvédelmi rendelet 7. cikk (4) bekezdésének teljes figyelemmel kívül hagyását jelenti.

4.8. A fentiek miatt megállapítható, hogy a vizsgált időszakban az Ügyfél az EDM-el kapcsolatos adatkezeléssel megsértette az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdését és 7. cikk (2) és (4) bekezdését.

IV. Jogkövetkezmények

1. A Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés i) pontja és 83. cikk (2) bekezdése szerint a többi intézkedés helyett vagy mellett adatvédelmi bírságot is kiszabhat. Az általános adatvédelmi rendelet megsértése esetén az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján az adatkezelőt kötelezni szükséges arra, hogy az adatkezelést hozza összhangba az általános adatvédelmi rendelettel. Erre tekintettel a fenti III.1. pontban kifejtettek alapján a Hatóság a rendelkező rész szerinti tájékoztatásra kötelezte az Ügyfelet, hogy az érintettek megfelelő tájékoztatás alapján dönthessenek érintetti jogaik gyakorlásáról. Továbbá a fenti III.1.3. pontban részletezett okokból a rendelkező rész szerint a Hatóság utasította az Ügyfelet arra, hogy – a korábban az Ügyfél által kiküldött, fenti I.2.1.(ii) pont szerinti általános tájékoztatáson felül – konkrétabb tájékoztatást adjon az érintetteknek akik az előfizetéssel automatikusan feliratkoztak az EDM-re arról a tényről, hogy az előfizetéskor kapott tájékoztatással ellentétben az EDM-hez nem volt érvényes külön hozzájárulási lehetőségük, és az EDM-ről pontosan hogyan tudnak leiratkozni.

2. Abban a kérdésben, hogy indokolt-e az adatvédelmi bírság kiszabása, a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörben eljárva döntött, figyelemmel az Infotv. 61. § (1) bekezdés a) pontjára, az Infotv. 75/A. §-ára, valamint az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdésére és az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdésére, amely alapján az elmarasztalás önmagában nem arányos és visszatartó erejű szankció lenne, ezért bírság kiszabása szükséges.

3. A Hatóság a bírság szükségessége és összege tekintetében figyelembe vette, hogy az Ügyfél 2021. évi nettó árbevétele milliárd forint volt. Ez alapján a bírság lehetséges maximuma Ft volt.

4. Az adatvédelmi bírság mértékének meghatározásakor a Hatóság enyhítő körülményként vette figyelembe az alábbiakat:

(i) A jogsértés ezer érintett tekintetében valósult meg, továbbá a tájékoztatással kapcsolatos jogsértés önmagában csekély mértékű volt. (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés a) pont)

(ii) A jogsértés gondatlan jellegű volt. (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés b) pont)

(iii) Az Ügyfél a Hatósággal az eljárás során együttműködött, a jogsértést elismerte és a jelen eljárás alatt a jövőre nézve orvosolta, belső képzéseket tartott. (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés c) pont)

(iv) Az Ügyféllel szemben a Hatóság korábban nem állapított meg releváns adatvédelmi jogsértést és nem rendelt el intézkedést. (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés e) pont)

(v) A jogsértés csak az érintettek email cím adatát érintette, egyéb adatot vagy szenzitív adatot nem érintett. (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés g) pont)

5. Az adatvédelmi bírság mértékének meghatározásakor a Hatóság súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy az adatkezelés hosszabb időtartamon át folytatódott. (általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdés b) pont)

6. A bírságkiszabás mind a speciális, mind a generális prevenciót is szolgálja, mivel ellenkező esetben a rendkívül elterjedt direkt marketing típusú adatkezelések adatkezelői azt vonhatnák le következtetésként, hogy ilyen tevékenység érvényes jogalap hiányában is végezhető jelentős hátrány nélkül, profit mellett. A generális prevenció céljaként megfelelően a Hatóság a jelen határozat anonimizált változatát közzéteszi a Hatóság honlapján.

V. Egyéb kérdések

1. Az Infotv. 38. § (2) bekezdése szerint a Hatóság feladata a személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének ellenőrzése és elősegítése, továbbá a személyes adatok Európai Unión belüli szabad áramlásának elősegítése. Az Infotv. 38. § (2a) bekezdése szerint az általános adatvédelmi rendeletben a felügyeleti hatóság részére megállapított feladat- és hatásköröket a Magyarország joghatósága alá tartozó jogalanyok tekintetében az általános adatvédelmi rendeletben és e törvényben meghatározottak szerint a Hatóság gyakorolja. A Hatóság illetékessége Magyarország egész területére kiterjed.

2. Az Ákr. 112. § (1) és (2) bekezdése, 114. § (1) bekezdése és 116. § (1) bekezdése alapján a határozattal szemben közigazgatási per útján van helye jogorvoslatnak.

* * *

3. A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg. A Kp. 12. § (1) bekezdése alapján a Hatóság döntésével szembeni közigazgatási per törvényszéki hatáskörbe tartozik, a perre a Kp. 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A Kp. 27. § (1) bekezdése szerint a törvényszék előtti közigazgatási perben a jogi képviselőt kötelező. A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.

4. A Kp. 29. § (1) bekezdése és erre tekintettel a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 604. § szerint alkalmazandó, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdés b) pontja szerint az ügyfél jogi képviselője elektronikus kapcsolattartásra kötelezett. A keresetlevél benyújtásának idejét és helyét a Kp. 39. § (1) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Kp. 77. § (1)-(2) bekezdésén alapul.

5. A közigazgatási per illetékének mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése határozza meg. Az illeték előzetes megfizetése alól az Itv. 59. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja mentesíti az eljárást kezdeményező felet.

6. Ha az előírt kötelezettségek teljesítését az Ügyfél megfelelő módon nem igazolja, a Hatóság úgy tekinti, hogy a kötelezettségeket határidőben nem teljesítette. Az Ákr. 132. §-a szerint, ha az Ügyfél a Hatóság végleges döntésében foglalt kötelezésének nem tett eleget, az végrehajtható. A Hatóság határozata az Ákr. 82. § (1) bekezdése szerint a közléssel véglegessé válik. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó Hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság fogatosítja. Az Infotv. 61. § (7) bekezdése alapján a Hatóság határozatában foglalt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartásra, tűrésre vagy abbahagyásra irányuló kötelezés vonatkozásában a határozat végrehajtását a Hatóság fogatosítja.

kelt: Budapest, az elektronikus aláírás szerint

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár